

Студент 2 курсу
фінансового факультету ХНЕУ

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Анотація. Розглянуто проблему оцінки ефективності системи управління персоналом. Узагальнено методи оцінки управлінської праці.

Аннотация. Рассмотрена проблема оценки эффективности системы управления персоналом. Обобщены методы оценки управленческого труда.

Annotation. A problem of an estimation of the personnel management system effectiveness is considered. Methods of administrative work estimation are generalized.

Ключові слова: управління персоналом, оцінка ефективності, методи оцінки, психологічні критерії, управлінська праця.

Персонал підприємства як носій товарно-грошових відносин, що складаються в процесі формування, розподілу і використання людських ресурсів, є головною продуктивною силою при вирішенні питань конкурентоспроможності, економічного зростання і забезпечення ефективної роботи. У зв'язку з цим виникає необхідність у підвищенні ефективності системи управління персоналом з урахуванням вимог ринкової економіки.

Проблемам теорії, методології і практики управління персоналом присвятили велику кількість наукових праць закордонні і вітчизняні економісти: Амоша О. І., Дж. Блек, А. Браверман, Дзюба С. Г., Журавльов П. В., Іванцевич Д. М., Колпаков В. М., Лобанов А. А., Синк Д. С., Томпсон А. А., Шекшня С. В. та ін. Однак через складність й багатоаспектність цієї проблеми в сучасних умовах існують питання, розроблені не цілком.

Метою роботи є теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення оцінки ефективності системи управління персоналом на вітчизняних підприємствах.

Оцінка ефективності управління персоналом – це систематичний, чітко формалізований процес, спрямований на вимір витрат і вигод, пов'язаних із програмами діяльності управління персоналом і для співвіднесення їх результатів з підсумками базового періоду, з показниками конкурентів і цілями підприємства. Оцінка ефективності управління персоналом базується, насамперед, на інформації про працівників: просування у службовій діяльності, їх професійні, кваліфікаційні, віково-статеві характеристики, медичні і психологічні параметри, продуктивність і новаторська активність [1].

Можна виділити дві основні концепції, покладені в основу оцінки ефективності управління персоналом. Згідно з першою з них, ефективність управління персоналом оцінюється, виходячи з органічної єдності управління і виробництва, але при цьому внесок власне управління персоналом в ефективність виробництва не визначається. Друга концепція робить акцент на визначення внеску управління персоналом в ефективність виробництва [2]. Більшість методик оцінки ефективності управління персоналом дотримується першого підходу. Оцінку ефективності управління персоналом Шекшня С. В. пропонує здійснювати в декілька етапів: оцінка досягнення цілей; оцінка компетенції; оцінка мотивації; вивчення статистики людських ресурсів; оцінка виробничих витрат [3].

В економічній літературі подані такі критерії ефективності керівництва: психологічні та непсихологічні (ефективність колективу). До психологічних критеріїв відносять: задоволеність колективом, мотивація персоналу, самооцінка колективу, авторитет керівника, до непсихологічних – дієвість, якість, нововведення, економічність, прибутковість. Конкретні методи оцінки управлінської праці та пропоновані методи, що використовуються на практиці, можна розділити на три групи: кількісні, якісні, або описові, і комбіновані, або проміжні [4]. Найбільше розповсюдження отримали кількісні методи оцінки управлінської праці.

Таким чином, у результаті дослідження можна зробити висновок про те, що управління персоналом як багатогранний і винятково складний процес має свої специфічні властивості і закономірності та повинне придбати системний характер і завершеність на основі комплексного рішення кадрових проблем, впровадження нових і удосконалювання існуючих форм і методів роботи.

Наук. керівн. Мельник В. І.

Література: 1. Иванцевич Д. М. Человеческие ресурсы управления / Иванцевич Д. М., Лобанов А. А. – М. : Дело, 2008. – 288 с. 2. Шекшня С. В. Управление персоналом современной организации / Шекшня С. В. – М. : Бизнес-школа "Интел-Синтез", 2007. – 296 с. 3. Синк С. Д. Управление производительностью: планирование, измерение и оценка, контроль и повышение / Синк С. Д. – М. : Прогресс, 2000. – 274 с. 4. Економічний аналіз / за ред. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир : ПП "Рута", 2003. – 680 с.